

אנציקלופדיה
עבודת ה' פנימית

א-ד - אדיר

בלבבי משכן אבנה

אדיר

חז"ל מונים שבנים שמות שיש לו להקדוש ברוך הוא ואחד משמותיו - כינויו, שהוא נקרא בהם הוא אדיר.

וכדברי הגמ' במנחות דף נ"ג, שהקב"ה נקרא אדיר, "אדיר במרום ה'", [הוא נטפל ומסייע לישראל שנקראים אדיר, 'אדיר כל חפצי במ', והכניע את מצרים שנאמר בהם בשירת הים שהקב"ה הטביעם והורידם, 'צללו כעופרת במים אדירים', ומתגלה מכח המים, שבהם הוא הטביע את מצרים, 'מקולות מים רבים אדירים משברי ים', הקב"ה נקרא אדיר, ישראל נקראים אדיר, מצרים נקראים אדיר, והמים נקראים אדיר, אלו הם הארבעה דברים שהזכירה הגמ' שם. ראשית, מה המשמעות של תפיסת הדבר שנקרא אדיר. -דברי חז"ל כידוע 'רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות שנאמר ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר', חפץ לזכות את ישראל, ורצון הזיכוי הוא באופן כזה של "לפיכך הרבה להם תורה ומצוות". מקור המימרא היא מהפסוק ב' 'חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר', והמלבי"ם בפסוק הזה, על המקום, כותב, שההגדלה היא בכמות וה'יאדיר' הוא באיכות.

מהו גדר ה'יאדיר'? הגמ' כידוע מאד, בחולין בסוגיא של סימנים, לגבי סימני דגים שיש לנו, הרי, שתי סימנים שנאמרו בקרא, נאמר דין של סנפיר ונאמר דין של קשקשת. אומרת הגמ', אם יש סנפיר זה לא סגי, בעי גם קשקשת, אבל אם יש קשקשת אין צורך לבדוק אם יש סנפיר כי בהכרח שיש, שואלת הגמ', אם כן מדוע כתבו הכתוב, "אמר רבי אבהו וכן תנא דבי רבי ישמעאל יגדיל תורה ויאדיר", כלומר כל דין של סנפיר נאמר רק ביסוד דבר של יגדיל תורה ויאדיר, אין לו לכאורה גדר ללימוד דין בפועל, כי בין כך ובין כך מקשקשת ילפינו כבר שהדבר טהור ומותר באכילה, רק נאמר דין של סנפיר מכח יגדיל תורה ויאדיר, ברור ופשוט הדבר, זה הדין שנאמר בש"ס מכח יגדיל תורה ויאדיר.

וכמובן לאחר מכן הדוגמא הברורה, אלו הם דברי התוס' הידוע בתחילת בבא קמא, ששם המשנה אומרת 'ארבעה אבות נזיקין, לא ראי זה כראי זה וכו', הצד השווה שבהן וכו', ואומרת הגמ' כי שדית בור וחד מינייהו ילפינו כולהו, שהיה מספיק לכתוב בור ואחד מהם ונדע את כולם מבמה מצינו ולא נכתבו אלא להלכותיהם, שואלים תוס' א"כ מדוע התנא מנה את ארבעתן ושלא ראי זה כראי זה, כיון שממילא יש אופן ללומדם מצד השווה, ותירצו- משום יגדיל תורה ויאדיר, וכן ע"ז הדרך, אבל שורש הילפותא הוא דברי הגמ' שהזכרנו בחולין לגבי סנפיר, שנאמר כאן דין מפורש בקרא, שכל יסודו הוא לא לימוד הלכה למעשה אלא יגדיל תורה ויאדיר.

וביאורם של דברים: קשקשת הרי, זה הלבוש של הדג, סנפיר, כמו שאומר רש"י על אתר, זהו דבר שמכחו הדג שט, מכחו הוא מתנועע, כלומר, אצל אדם יש מציאות של ידים, אצל בעל חי בדרך כלל הידים שלו הם במדרגת רגלים, אצל עופות יש לו כנפיים, שהידיים עולים ללעילא, ואצל הדג במקום ידים יש מציאות של מה שמניע אותו זה הנקרא סנפיר.

ובהבנה בהירה ושורשית מאד, כידוע מאד, יש מתלמידי הגר"א, שקשקשת זה צירוף של עשיו וישמעאל, **קשקשת** מצורף משתי מילים, **קש** ו**קשת**, קש זה עשיו, 'בית עשו לקש', ישמעאל 'רובה קשת', בחינת קשת, זהו סימן של דג טהור שיש לו קשקשת, וביאור ההבחנה של דג טהור הוא הנקרא יוסף, שזה מה שנאמר בקרא 'וידגו לרוב בקרב הארץ', כמו שאומרת הגמ' 'מזרעא דיוסף קאתינא דלא שלטה ביה עינא בישא', יוסף הוא בבחינה של דג שנאמר בו וידגו לרוב בקרב הארץ דלא שלטה ביה עינא בישא. יוסף עומד בסימני דג, כנגד הכח של עשיו, שזה מפורש הרי, שיוסף הוא 'שטנו של עשו', ובכללות יותר, כנגד כחו של ישמעאל ושל עשיו יש את הקשקשת - קש וקשת, כמו שהוזכר, כנגד עשו וישמעאל.

בהקבלה לכך, גם מציאות הסנפירים זה הבחינה של הידים, יש יד דקלקול שזה בבחינת יד ימין של ישמעאל, 'ידו בכל ויד כל בו', ויש את כחו של עשיו שזה יד שמאל, שעל זה נאמר "איש ציד איש שדה", יש מה שהוא צד באמרי פיו, ויש את מה שהוא צד בפועל, 'גם הוא הביא מצידו' שזה בא מכח יד שמאל.

ומכל מקום יסוד הדין של 'יגדיל תורה ויאדיר', נאמר בדג, בסימני טהרה שבו, כנגד עשו וישמעאל, זה תמצית הדברים בלשון קצרה.

ההגדרה של יוסף הוא בבחינת "בכור שור הדר לו וקרני ראם קרניו בהם עמים ינגח", והרי אדר באלף, והדר בה"א מקבילים אהדדי, שתיהם אותיות הגרון, ושתיהם אותיות אהו"י, שמחליפים בהם א' וה' כידוע מאד, נעשה בהם מציאות של החלפת האותיות, ולכן **אדר בא' - אדיר - והדר בה' שורשם והווייתם אחד הוא**. ומכל מקום אם כן, הגילוי של הדר שמתגלה בעיקר, הוא במציאותו של יוסף, 'בכור שרו הדר לו'. ולפי"ז ה'אדיר' שבדבר - 'יגדיל תורה ויאדיר' מתגלה בסימני דג שהוא בחינת יוסף כמו שהוזכר בחשבון הדברים, ועיקר מדריגת האדיר, חל בחלקו של יוסף.

לאחר שהוגדר אצל מי מתגלה האדיר, שהוא בחלקו של יוסף, יתבאר הגילוי הברור למהות ה'אדיר', כידוע עד מאד, יוסף מלבד מה שהוא נקרא כן מלשון 'אסף ה' את חרפתי' כמפורש בקרא, הוא נקרא יוסף מלשון הוספה, **יוסף**, שהיכן שנראה שיש מציאות של **סוף**, באה ה' ויוצרת **יוסף**, הוספה, ולפי זה ה'יאדיר' של כל דבר זה להוסיף על הדבר שקיים, זה ההגדרה של יאדיר, ועל זה נאמר "רצה הקב"ה לזכות את ישראל", כלומר בשונה ממציאות של שאר אומות שנצטוו **בשבע** מצוות בני נח, רצה הקב"ה לזכות את ישראל, ולהוסיף על אותו שבע, הוספה של אותו שבע, זה ההבחנה שהיא מתחילה מה**שמונה**, ועד איפה היא מגיעה? עד שלימות מקום הריבוי של - "לפיכך הרבה להם תורה ומצוות שנאמר" וגו' שזהו תרי"ג מצוות - אז ראשית, ההוספה מתחילה בשמיני, והיכן זה מתגלה? - זוהי המצווה הראשונה שמקיימים באדם, ולאחר מכן הוא בגדר חיוב דיליה, היא הנקראת מצוות ברית מילה שהיא ביום השמיני, כלומר, 'רצה הקב"ה וכו' לפיכך הרבה להם', הריבוי שמתגלה זה לא רק שנעשה עוד ריבוי של מצוות, אלא הוא מתחיל את המצוות ממקום מדריגת השמיני שבו, מעבר לשבע מצוות בני נח, זה המילה שעיקרה היא מדריגת יוסף כידוע, אות ברית קודש, שם מתגלה ה'לפיכך הרבה להם תורה ומצוות'.

בהקבלה לכך, כידוע עד מאד, אומות העולם אין להם כח קיום לעצמם, כל קיומם הוא מכוח ישראל, ושורש כל האומות כולם, כדברי חז"ל, כידוע, שבעים אומות, ושורשם ישמעאל ועשיו, והשורש היותר גמור זה עשיו, עשיו, שבעת מלכי עשיו שמתו אין להם מציאות של קיום, והשמיני, מלך הדר מה שיש לו מציאות של קיום, זה מפני שהוא יונק מכחם של ישראל, זה השמיני שבדבר.

ומכל מקום, הגילוי שמתגלה בלפיכך הרבה להם תורה ומצוות, זה המצווה השמינית, כלומר שמתגלה במדרגה של שמינית, למנצח על השמינית, אבל היא המצווה הראשונה שבני ישראל מתחילים בה, משם מקום התחלתם, ממצות ברית מילה, כמו שהוזכר, להסיר את מקום הערלה. ולפיכך, משם מתחיל מקום הריבוי, והשלימות של מקום הריבוי, 'הרבה להם תורה ומצוות', 'כשם שנכנס לברית' של ריבוי, בבחינת אדר, 'כן יכנס לתורה ולמצוות'.

והגדרת הדבר, יש גדר של של גילוי של אדיר בתורה ויש גילוי של אדיר במצוות, הגילוי של האדיר במצוות, כמו שאומרת הגמ' בב"ק כידוע בדף ט', יש דין של הידור מצווה, 'בהידור מצווה עד שלישי', כלומר, ההידור מצווה שמתגלה הוא מדין 'לפיכך הרבה להם תורה ומצוות שנאמר ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר', הרבה להם תורה ומצוות, אז המצוות שהרבה להם, שזה מהלך פני הדברים שהוזכר עד השתא, ממצוות מילה שהיא שמינית שמתחיל היאדיר, ההדר, שמיני בדבר, מתגלה ריבוי במצוות, לא רק ריבוי משמיני עד תרי"ג, זה ריבוי בכמות, שזהו ה'יגדיל', כמו שהוזכר, אלא גם ריבוי באיכות שבדבר, שזהו הידור כמו שהוזכר מהמלב"ם ובהוה הידור שמתגלה הוא ההבחנה המוזכרת, בבחינת הידור מצווה, שיש דין להדר במציאותה של המצווה. וההידור, וודאי מה שהוא מתגלה עד שלישי, זהו מכח האבות שכל אחד הוא חלק של שלישי, אבל מ"מ הגילוי שמתגלה הוא במדרגת מצוות, שזה ה'הרבה להם מצוות', זה ההידור שבמצווה.

אבל ה'לפיכך הרבה להם תורה ומצוות שנאמר ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר', יש הידור בתוך מציאותה של תורה, זה גילוי שיש הידור בתוך הויתתה של התורה עצמה, הגילוי של ההדר שמתגלה בתוך הויתתה של תורה, שהתורה מתפשטת ומתרחבת מעבר לגבולות כביכול, יש גילוי במצוות שעל גבי עצם המצוות יש - 'בהידור מצווה עד שלישי', שזה התוספת על המצווה, זה היוסף שהוזכר, זה כל מציאות ההדר, כמו שהוזכר, כי ההגדרה של הדר היא ההרחבה של הדבר, ההתפשטות של הדבר, שיעור ההתפשטות של הדבר הוא בהבחנה הנקראת הדר, יש במצוות את הריבוי של המצוות, ויש את ההרחבה בהידור של מצווה, זהו הגדר של הדר, להדר את הדבר שהוא מתרחב ומתפשט, אבל יתר על כן, ההידור שמתגלה בתוך הדברי תורה עצמם, יגדיל תורה ויאדיר, בתורה עצמה, זה הכח של תורה שמתווסף מציאות של תורה. - ושורש הדבר, חוזרים למה שהוזכר בהתחלה, זה ההבחנה הנקראת סנפיר, לא הוצרך לכתוב להדיא סנפיר, והתורה כתבה סנפיר, כאן מתגלה היאדיר בתורה עצמה, במדרגת הסנפיר, זה היגדיל תורה ויאדיר.

וברור, כל סנפיר זה אותיות ספיר נ', אלו הם ימי ספירת העומר 'תספרו חמישים יום', ספור נ', הספירה שסופרים היא עד החמישים, וא"כ כאשר סופרים רק ארבעים ותשע יום ומתגלה היום החמישים אז מתגלה התוספת שבדבר, משורש הגמרא, שיש הרי מחלוקת בשבת דף פ"ח לגבי הזמן שהיה מתן תורה, ויש מ"ד ששלושה דברים עשה משה מדעתו והסכימה דעתו לדעת הקב"ה, הוסיף משה יום אחד מדעתו, ולעניינא דידן כלומר שהוא הוסיף למ"ט יום את

היום החמישים, זה הסנפיר, האופן של ההוספה, הכח להוסיף את הדבר, 'לוחות ראשונות ניתנו בפרהסיא', מאיזה דין הם ניתנו בפרהסיא, מכח נמשלו לדגים, שהם במקום שאין העין שולטת בהם, ועולים למעלה מן העין, אז מצד הגילוי של מדריגת מתן תורה נתווסף עוד יום אחד, וההוספה גרמה שנתנית התורה היתה באופן של הארה של 'ניתנו בפרהסיא', בחינת הדג, למעלה מן העין, אין העין שולטת בהם כמו שנתבאר, זה המציאות של הסנפיר, מציאות ההרחבה של דבר.

בלשון ברורה ובהירה, יש מציאות של ארץ ישראל, ויש מציאות של ההרחבה של ארץ ישראל, עיקר מקום חיים של הדג שהוא נמצא זה בים ומצד כך, הים הוא מקום ההרחבה של ארץ ישראל, סוף של כל דבר הוא ההבחנה של מערב וצד מערב נקרא 'ימה' על שם הים שנמצא במערב, ולפי"ז ההרחבה של ארץ ישראל, פנים אחד של אותה הרחבה, מתגלה במקום הים, שם נעשה מציאות של הרחבה, וברור הדבר, הרי ים בגימטריא נ, זה הסנפיר, ספיר-ן, ספירה-חמישים, מתגלה ההרחבה, שזהו בבחינת 'רחבה מני ים', שמרחיבים את הדבר בהבחנה של ים.

הבחנה נוספת של הרחבה, לארץ ישראל עצמה יש את גבולותיה, ויש את ההרחבה של נחלת שנים וחצי שבט שהם גד, ראובן וחצי שבט המנשה, הר"ת של , גד, מנשה, ראובן, הוא גמר, והיינו שכשנראה שיש גמר של ארץ ישראל נעשה מציאות של הרחבת ארץ ישראל מכח שנים וחצי השבטים. -וברור ופשוט הדבר, הממוצע בין מה שנמצא תוך ארץ ישראל להרחבה, הוא חצי שבט המנשה, כי חציו נמצא בתוך ארץ ישראל וחציו נמצא בעבר הירדן - וזה נקרא עבר הירדן - עבר של הים בחינת ירדן, ירד-ן מקום ההרחבה, [ים = נ] מתרחבים גבולותיה של ארץ ישראל, ומי שמרחיב, מנשה- ע"י שחציו בתוך הארץ וחציו בחוץ, מנשה, זרעו דיוסף, מלשון 'לחם משנה', שנים, הוא מרחיב את הדבר, חציו בגבולות ארץ ישראל, וחציו מתפשט חוץ לארץ ישראל. ההרחבה הזאת של ארץ ישראל היא היגדיל תורה ויאדיר' במדריגת מקום, כמו שיש גילוי של 'יגדיל תורה' במדריגת התורה, איסתכל באורייתא וברא עלמא, ושורש ה'עלמא' הוא ארץ ישראל, בכללות העולם כולו, אומרים חז"ל - 'בתחילה היה העולם מתפשט עד שגער בעולמו ואמר לעולמו די', ה'היה מתפשט' זה מדין 'יגדיל - ויאדיר', 'אורא דארץ ישראל מחכים', כמו שאחז"ל, וכמו שכתוב בקרא 'כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים', מתגלה שורש 'יגדיל תורה ויאדיר', ומתגלה גם ההרחבה בארץ ישראל עצמה שזה ההבחנה של שנים וחצי השבטים מכחו דיוסף, מקום ה'הדר לו' שמתגלה מציאות ההרחבה.

- בחדשים מתגלה חודש אדר שלפי חלק מהשיטות כידוע, הוא כנגד יוסף, ולכן הוא חודש העיבור, שנחלק מאחד לשנים ונעשה מנשה ואפרים, שם מתגלה ה'הדר קיבלוה בימי אחשורוש', שזה מדין 'יגדיל תורה ויאדיר' שנעשה מציאות של תוספת דברי תורה, מלבד קבלת התורה שהיה במדרגת הר סיני.

א"כ, זה מתגלה במדרגת מקום שזה ההבחנה של ארץ ישראל שמתרחבת, זה מתגלה במדריגת זמן בחודש אדר, וזה מתגלה במדריגת נפש שזה כח הגרים שמתרחבים ומתרבים, זה ההבחנה של כח ה'יאדיר' שבדבר, עיקר הגילוי כמו שהיה במדריגת תורה של יאדיר גם הגרים הם מאותו מקום, מדריגת שבועות כידוע יום פטירתו של דוד המלך, שהוא משורש גרים, ומכל מקום, זה האופן של ההרחבה של 'יגדיל ויאדיר' שמתגלה.

לפי זה, להבין עכשיו נקודה יסודית מאד, הראשון שירד לגלות מצרים בפועל זהו יוסף, יש את ה'מעשה אבות סימן לבנים' - באברהם ויעקב שירדו למצרים, ויתר על כן, באברהם, יש את הגר שבאה ממצרים, ולאחר מכן עיקר הירידה בפועל היא מתחילה ממציות של יוסף.

- איפה שורש מציאות הגלות? כל גלות זה הבחנה של גל-תו, סנפיר כמו שאומרים רבותינו זה בגימטריא ת', [קשקשת זה ג' פעמים ת'] - ההרחבה של הגלות, איפה יסודה ושרשה, למצרים יש גילוי שהיא ה'הדר' של ארץ ישראל, היא ההרחבה של הגילוי של ארץ ישראל, בגילוי שמתגלה שארץ ישראל מתרחבת, יש גילוי שהיא מתרחבת מצד נקודת הקדושה, שמצד השתא זה השנים וחצי השבטים, ולעתיד לבוא כמו שאומרים חז"ל כידוע, 'עתידה ארץ ישראל שתתפשט עד דמשק' - בבחינת 'דולה ומשקה' שנאמר על 'דמשק אליעזר' שזה ההרחבה של המים המתרחבים, ועוד אומרים חז"ל שלעתיד לבוא 'עתידה ארץ ישראל שתתפשט לכל הארצות כולם', מאיפה השורש שמתגלה הדבר השתא מצד הקלקול של יניקת הרע מהטוב, מצד התיקון זוהי ההבחנה של הרחבה של ארץ ישראל, שהיא מתרחבת עד מציאותה של מצרים שההרחבה הזו יסודה הוא יסוד דין של 'אדר', כלומר מכח מדרגת ה'אדר' שבכחה להרחיב את הדבר נעשה מציאות של הרחבה עד מצרים, כשזה נעשה מצד הקלקול, אז לא מתגלה שנעשה הרחבה עד מצרים, אלא שגולים למצרים ומתנתקים מארץ ישראל, אבל כשזה מתגלה מצד עומק נקודת התיקון שבדבר אז ארץ ישראל מתרחבת עד מציאותה של מצרים,

- לכן בשורש העליון הפנימי, יוסף, הוא זה שירד למצרים, הוא מוסיף ומרחיב, 'הדר לו', הוא מרחיב את ארץ ישראל עד המקום שנקרא מצרים, עד שם מקום ההרחבה. חז"ל אומרים, 'ראוי היה יעקב אבינו לירד בשלשלאות של ברזל אלא שזכותו גרמה לו' - לאופן שבו הוא ירד, מה העומק שהיה צד שהוא ירד בשלשלאות של ברזל - כמובן, יש בה צד דקלקול מצד קושי השעבוד, אבל כל שלשלת זה הגדרה של דבר המשתלשל, זה הגדרת הדבר 'ראוי היה יעקב אבינו לירד בשלשלאות של ברזל', מאיפה נובע התפיסה שהירידה היא בשלשלאות של ברזל, כי גם בירידה בשלשלאות של ברזל הוא משתלשל ויורד כי כל שלשלת הגדרתו הוא שהוא עדיין מחובר, זה ההבחנה של 'במצווה עד שלישי' [ב"ק דף ט'] כי עד שלישי זה עדיין משתלשל, זה לא מנותק מהדבר הקודם לו אלא הוא משתלשל וממשיך ממקורו עד להיכן שהוא משתלשל] - זהו 'ראוי היה יעקב אבינו לירד בשלשלאות של ברזל', ובבחינת 'יעקב חבל נחלתו' שהדבר נמצא למעלה ויורד ומשתלשל, צורת יציאתו מארץ ישראל היא באופן של סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, צורה של חיבור של עליון ותחתון שמקושרים ומחברים יחד אהדדי, מצטרפים מיניה וביה, זה עומק חיבורם שמתגלה כאן מכחו של יעקב אבינו בצורת הירידה למצרים, אבל הכל נעשה על ידי יוסף, כלומר שהוא מרחיב את הדבר ממדרגת ארץ ישראל למדרגת מצרים, כל קומת ההרחבה נעשית מכחו של יוסף, זה ה'אדר' שמתגלה מכחו של יוסף, אופן של הרחבת הדבר, שה'אדר' מרחיב, אבל, זה היה הרחבה שחלה מצד נקודת הקלקול שנעשה מציאות של ירידה וניתוק מארץ ישראל, שאמנם היא גופא, בתחילה מצד התיקון אצל יעקב מתגלה ה'אנוכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך גם עלה' שזה האופן של שלשלת שעדיין מקושרת למקומה, אבל יוסף וכל אחיו וכל הדור ההוא, נעשה מציאות של גלות, כלומר, נעשה מציאות של ניתוק מארץ ישראל, אז כבר לא מתגלה האופן הפנימי של מציאות

ההרחבה אלא זה מציאות הקלוקל של ירידה למצרים כשלעצמה. וכשיצאנו ונגאלנו ממצרים, יש הרי איסור מפורש בקרא לשוב ולדור במצרים, כלומר, עד כמה שזה היה הדירה באופן דתיקון, אז זה היה הדר דתיקון, דר- דירה, אבל כאשר ההדר הזה התנתק ונפל לתתא, אז יש איסור לשוב ולדור שם, כי זה לא באופן של המשכה באופן של שלשלת, אלא באופן של התנתקות.

הרי אדר נקרא אדר מג' פנים בכללות, או מלשון בית דירה, או מלשון של יופי- 'הוד והדר', או מלשון של אדיר- חוזק ותוקף, ביציאתם ממצרים אז מתגלה האדיר 'כי ביד חזקה הוציאתי את ישראל ממצרים', כלומר מתגלה האדיר ביציאת מצרים, וע"ז נאמר בשירת הים כמו שהזכרנו הלשון אדיר, במציאות שירדו למים, וזה נאמר שם ב' פעמים: 'נאדרי בכח', 'צללו כעופרת במים אדירים',-בשורש הגאולה של בני ישראל שהם יוצאים ממצרים ה'אדר' עצמו הוא גופא יוצא ממצרים. נחזור בקצרה על מהלך פני הדברים שנתבאר עד השתא, הזכרנו דברי הגמרא במנחות בדף נ"ג, שהקב"ה נקרא אדיר- 'אדיר במרום ה'', אבל האדיר הזה נתפשט לתתא ומתגלה בישראל 'אדירי כל חפצי בם', היה הכאה במצרים שזה ה'צללו כעופרת במים אדירים', והמים שהם מקום ההרחבה 'רחבה מני ים'- נאמר בהם לשון של אדיר, כמהלך פני הדברים שהזכר, בני ישראל יוצאים מן המיצר למרחב, 'מן המיצר קראת י-ה ענני במרחב י-ה' וההרחבה הזו זה האופן של מציאות האדיר השלם שמתגלה ביציאת מצרים, כל יציאת מצרים זה ה'נאדרי בכח'- שלימות יציאה ממצרים שהיא יציאה מן המיצר למרחב זה גופא גילוי של האדיר בתיקונו.

לאחר מכן ביום החמישים שהוא יום שניתנה בו תורה לישראל, שמה מתגלה העומק של האדיר, כמו שהוזכר בסנפיר, ספיר-נ, שזה הרי דברי הגמרא הידועים, בסוגיא דמתן תורה בשבת [מדף פ"ז ע"ב ואילך], ושם בדף פ"ח ע"ב אומרת הגמ'- כל סדר הדברים שהיה כשעלה משה רבינו למרום, והמשא ומתן שהיה בין משה למלאכים, והמלאכים אמרו 'ה' אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים', המלאכים מזכירים שהקב"ה הוא אדיר, אבל הם מבקשים, 'תנה הודך על השמים', ומה עונה להם משה רבינו, כלום קנאה יש ביניכם, כלום שנאה, כלום עבירה, כלום בשר וחלב, וכו'. -"מיד הודו לו להקב"ה שנאמר ה' אדונינו מה אדיר שמך וגו' ואילו תנה הודך על השמים לא כתיב". כלומר, כל המשא ומתן האם התורה תרד לארץ או לא היא במדרגת האדיר, היא גופא היה המו"מ בין משה רבינו למלאכים בהבחנה של גילוי של אדיר,

כל סוגיות היציאה ממצרים שייכות לגילוי האדיר כדברי הגמרא שהוזכר במנחות בדף נ"ג במדרגת קריעת ים סוף שאז נעשה מן המיצר למרחב ואז מתגלה מה ראה הים וינס ראה ארונו של יוסף, כלומר הוא ראה את בחינת הסנפיר של הדג שבו מתגלה תחילת הגילוי של היגדיל תורה ויאדיר, זה גופא סנפיר במים לשוט בו, ועל ידי כן הם עוברים את הים, 'עברים' - עוברי ימים, כדרשת הספרי הידוע, זה בתחילת היציאה ממצרים,

ויתר על כן, כשהם מגיעים ליום החמישים אז מתגלה ההרחבה הגמורה בבחינת 'הרחב פיך ואמלאהו' שזה הדברות שהקב"ה מדבר, שמה מתגלה האופן של היגדיל תורה ויאדיר, 'אדיר שמך בכל הארץ' זה צורת הגילוי, שמתחילה טענו המלאכים 'אשר תנה הודך על השמים', ולאחר שנסתלקה טענתם אז מתגלה האדיר ומשתלשל ויורד למציאות של לתתא, זה המקום של האדיר שחל במציאותו של הלתתא, אם כן, שלימות מדרגת התורה שהיתה בראשיתה

בפעם הראשונה, וקל וחומר בפעם השניה זה ההבחנה של ה'הדר קבלוה בימי אחשורוש', חודש אדר דייקא, זה מושרש בגילוי הראשון, 'מה אדיר שמך בכל הארץ' בא משה והורידה לארץ, אז מתגלה האדיר של המשכת הדברי תורה מלעילא עד לתתא, זה מקום האדיר של ההרחבה של מדריגת הדבר תורה.

'שית אלפי שנין הוי עלמא וחד חרוב', וכמו שמבואר בגמ' המחלוקת שלחד מ"ד חד חרוב ולחד מ"ד תרי חרוב - 'מה עושה הקב"ה לצדיקים, עושה להם כנפיים ושטים על פני המים, לאחר מכן עתיד לחדש את עולמו'. כלומר, 'עושה להם כנפיים ושטים על פני המים' - הוא עושה להם סנפיר, זה הגילוי של היגדיל תורה ויאדיר, כשהקב"ה בא ליתן את התורה על זה נאמר 'מקולות מים רבים', שע"ז היה את החשש של שמא מבול מביא לעולם, כמו שאחז"ל, וכן, 'אם מקבלים אתם את התורה מוטב ואם לאו אני מחזיר אתכם לתוהו ובוהו', [שבת דף פ"ח]

אבל זה מה שמתגלה באלף השביעי שהקב"ה מחזיר את כל העולם כולו למים שמה מתגלה היגדיל תורה ויאדיר ובאיזה אופן, אז נאמר שתרבה הדעת 'כמים לים מכסים', ההבחנה של 'ידעו אותי מקטנם ועד גדלם ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים', מתגלה האדיר, ה'עושה לו כנפים', הסנפיר, שורש של ההארה של הדברי תורה, שכביכול כל העולם כולו מלא במים, מלא במציאות של ים החכמה, איפה מתגלה ה'מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים'? - זה ההתגלות של מדריגת הבורא כביכול שהוא בהבחנה של אדיר, כמו שהוזכר, וכשמתגלה התורה מאמיתתו הנעלמה, אז מתגלה שפע של תורה, יגדיל תורה ויאדיר, זה נקרא 'תורה חדשה מאתי תצא', עכשיו יש מדריגות של קבלת התורה, מתן תורה בסיון, 'הדר קיבלוה בימי אחשורוש', אבל תורה דלעתיד לבוא היא תורה חדשה מאתי תצא'.

השתא גם כשיש 'יאדיר' ונעשה מציאות של הרחבה, אבל ההרחבה הוא עדיין באופן של דר, באופן של דירה שיש לו בית גבול, שיש לו מחיצות, אבל לעתיד לבוא יתגלה האדר באופן של יגדיל תורה ויאדיר, כמים לים מכסים, יתגלה השלימות של הארת היאדיר, באופן שהדר בטל לאל"ף, ואז מתגלה האלופו של עולם, מתגלה הריבוי של שפע הדברי תורה של יאדיר, שאין לו גבול ואין לו קץ ואין לו שיעור, מתגלה הכללות של ה', שפעמים כתוב באדיר יחד עם הא' שבאדיר, ב'אחת דיבר אלוקים' לכלל כל השפע של הדברי תורה של 'ארוכה מארץ מידה ורחבה מני ים', אז מתגלה 'כמים לים מכסים' מחמת שה'רחבה מני ים' מתגלה בשלימותה, ולא בשיעור וגבול של דירה, אלא באופן של אור שאין לו קץ וגבול, זה השלימות של ההארה שביאדיר.

הימים האלו שאנחנו נמצאים, ימי הארבעים יום של נתינת התורה בהר סיני, עד שבירת הלוחות, בארבעים יום האלה מאיר עדיין האור של לוחות ראשונות לפני שנשתברו, אבל הם עדיין באופן של 'אשר תנה הודך על השמים' אבל הם עדיין לא 'הורידה לארץ', אבל כשזוכים ומתחברים למעמקים של הימים האלה, אז מאיר ההארה של הלעתיד לבוא של ה'תורה חדשה מאתי תצא' - לא באופן של הנפילה, באופן של השבירה שבי"ז בתמוז, אלא מכח עצמות הארבעים יום האלה מתגלה השורש של ההארה דלעתיד לבוא בכל שנה ושנה, ארבעים יום זה ארבעים יום של יצירת הולד וזה השורש של היצירה של התורה דלעתיד לבוא שמתחדשת בכל שנה, ואם לא זוכים חוזר י"ז בתמוז, ונעשה עוד פעם שבירה, שבירת הלוחות, אבל אם זוכים מתנוצץ מאותם ימים יגדיל תורה ויאדיר, 'כמים לים מכסים'.